

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.606/2011/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a dr. Tóta Áron ügyvéd ügyintézése mellett a dr. Tóta Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, a dr. Sonkoly Judit ügyvéd ügyintézése mellett a dr. Sonkoly Judit Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt alperes neve (címe) alperessel szemben - akinek a pernyertessége érdekében a dr. Papp Dezső ügyvéd ügyintézése mellett a dr. Papp Dezső Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt Allianz Hungária Biztosító Zrt. (címe) beavatkozott - kártérítés megfizetése iránt indított perében a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 16.P.21.086/2008/92. számú ítélete ellen az alperes részéről 93. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét részben megváltoztatja, és az alperes által a felperesnek nem vagyoni kártérítés jogcímén fizetendő tőkeösszeget 4 500 000 (négymillió-ötszázezer) Ft-ra leszállítja. Az alperes által a felperesnek fizetendő perköltség összegét 335 267 Ft-ra, valamint az államnak külön felhívásra megfizetendő állam által előlegezett költség összegét 315 609 (háromszáztizenötezer-hatszázkilenc) Ft-ra leszállítja, aminek megfelelően mellőzi az alperes kötelezését 62 147 (hatvankétezer-száznegyvenhét) Ft állam által előlegezett költség megfizetésére, s e célból a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalánál az EL. 340/2009. szám alatt letétként kezelt összegből is csupán 315 609 (háromszáztizenötezer-hatszázkilenc) Ft használható fel. Egyebekben az első fokú ítéletet helyben hagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 30 350 (harmincezer-háromszázötven) Ft és a beavatkozónak 10 000 (tízezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az 1948. évben született akkor még egyéni vállalkozó felperes 2007. december hó 25. napján az esti órákban rozsdás szögbe lépett. A másnap reggel jelentkező fájdalom miatt a **j-i** ügyeletet hívták fel, ahol közölték, hogy a tetanusz injekció hiányában nem tudják ellátni. Délután a felperes személyesen kereste fel az ügyeletet, ahonnan az alperesba irányították tovább, ahol 22 óra 6 perckor **dr.K. I.** ügyeletos orvos látta el: helyi érzéstelenítésben feltárta a sebet, Betadinos kötést helyezett fel, polcolást és jegelést javasolt azzal, hogy két nappal később kell visszamennie kötözésre, továbbá tetanusz elleni védőoltást írt fel, amit másnak a házi orvosnál meg is kapott. 2007. december hó 28. napján a felperest **dr. G. T.** látta el, aki fájdalomcsillapítót írt fel és három nappal későbbi időpontra rendelte vissza őt. Egyik alkalommal sem írtak fel a felperesnek antibiotikumot a cukorbetegsége ellenére sem. Még aznap estére a felperes belázasodott, lábfeje bekékült, ezért azonnal beszállították a kórházba, ahol őt ismételten **dr. G. T.** ügyeletos orvos látta el, aki gázgangréna kialakulását észlelte.

A felperest 2008. január hó 3. napjáig az intenzív, majd január hó 28. napjáig a traumatológiai osztályon kezelték, ahonnan a Kórház traumatológiai osztályára helyezték át a saroktájon kialakult jelentős lágyrész- és csontdefektus megoldása céljából. Őt 2008. február hó 5. és 12. napjain operálták meg, amikor is a sarok teljes csontos vázát eltávolították és a lágyrészeket helyreállították. A felperest február hó 23. napján bocsátották haza, majd április hó 17., május hó 15., július hó 30. és december hó 3. napjain kontrollra került sor.

Dr. K. I. ügyeletos orvos nem a szakma szabályai szerint látta el a felperest sebészileg, továbbá a cukorbetegség miatt szükséges antibiotikus védelem is elmaradt és arról sem tájékoztatta, hogy a felpolcolt lábbal feküdnie kell. A gázgangréna az elégtelen orvosi ellátás miatt alakult ki. Az, hogy a felperes a szögbelépést követő 24 óra múlva jelentkezett orvosi ellátásra, nem hatott közre a gázgangréna kialakulásában.

A gázgangréna fertőzés miatt elhalt sarokcsont és a környező lágyszövetek eltávolítása következtében a felperes lábának anatómiai harmonikussága megbomlott, ami segédeszközök nélkül nem terhelhető. Gyógycipő viselése és két könyökmankó használata szükséges, a járása így is bizonytalan és csak rövidebb szakaszon lehetséges. A járógép alatt a felperes fáslit visel, a járógép használata mellett jobb térdét csupán 90 fokig tudja behajlítani. A sérüléssel eredetű egészségkárosodás mértéke 30 %, állapota végleges, abban javulás nem várható.

A felperesnél korábban magas vérnyomás és cukorbetegség, valamint a gerinc meszesedése jelentkezett, amelyek miatt 2002. év óta leszázalékolta, nála 50 %-os munkaképesség-csökkenést állapítottak meg. 2003. szeptember hó 1. napjától a munkaképesség-csökkenésének mértéke 67 %-os, amely III. csoportú rokkantnak felel meg; ezt 2006. november hó 21. napján megerősítették. 2008. április hó 15. napján a felperes össz-szervezeti egészségkárosodását 86 %-ban állapították meg, ami teljes munkaképtelenséget jelent, mások gondozására, ápolására nem szorul, azaz II. csoportú rokkant.

A felperes lakásában magasított WC ülőkét kellett kialakítani, és a járás megkönnyítéséhez kapaszkodókat felszerelni. A felperes korábbi élettere lényegesen beszűkült, a baleset előtti kereső foglalkozásának (zöldség-gyümölcs kereskedés) végzésére nem képes, gépjárművet vezetni nem tud, mozgása jelentős mértékben megnehezült, a járógép viselése miatt öltözésben és vetkőzésben a felesége segítségére szorul. Önállóan, biztonságosan csak ülő testhelyzet mellett tud könnyű fizikai tevékenységet végezni. A baleset miatt 2008. március hó 31. napjáig az élelem feljavítására is szükség volt.

A 2008. szeptember hó 30. napján megszűnt, jogutódja az alperes.

A felperes módosított keresetében 894 000 Ft vagyoni és 6 600 000 Ft nem vagyoni kár megtérítésére és ezen összegek 2007. december hó 26. napjától járó késedelmi kamatainak megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes a 24 órás késedelme miatt maga is hozzájárult a gázgangrénás fertőzés kialakulásához a cukorbetegségére is figyelemmel, amely kérdésben mikrobiológiai szakértő kirendelését kérte. A felperes módosított keresetére az összecszerűség vonatkozásában tételes ellenkérelmet felhívás ellenére sem terjesztett elő. A beavatkozó - a..... felelősségbiztosítója - szintén a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a 92. sorszám alatt meghozott ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 864 960 Ft vagyoni kártérítést és ennek 2008. április hó 1. napjától járó késedelmi kamatát, valamint 6 600 000 Ft nem vagyoni kártérítést és 466 500 Ft perköltséget, amelyet meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak 439 147 Ft állam által előlegezett költséget akként, hogy a letétként kezelt 377 000 Ft maradványösszege felül 62 147 Ft-ot köteles megfizetni, a feljegyzett kereseti illeték pedig az állam terhén marad.

Határozatának indokolása szerint a perben beszerzett szakvélemények alapján megállapítható, hogy a felperes első ellátásánál hiba volt az antibiotikus kezelés elmulasztása miatt figyelemmel a felperes korára és cukorbetegségére, valamint a sebellátásra alkalmazott módszer - a tampon behelyezése - a korszerű elveknek nem felelt meg, mert a levegőtől elzárva tartotta a szöveteket, amely nélkül a fertőzést okozó baktériumok nem tudtak volna elszaporodni. A gázgangréna kialakulásához hozzájárult, hogy a felperest az első ellátás után 48 órára rendelték vissza, tehát az első ellátáskor behelyezett tampon ennyi ideig a sebben volt, ami a bakteriális fertőzés melegegágya lett. A felperes alapbetegsége és a késedelmes ellátás ellenére a megfelelő színvonalon elvégzett szakellátás képes lett volna megelőzni a perbeli ritka szövődmény kialakulását. Az elsőfokú bíróság nem rendelt el mikrobiológiai szakértői bizonyítást, mert az csak azt mutathatta volna meg, hogy pontosan mely baktériumfajta okozta a fertőzést, ám az előbbi következtetéseket nem érintette volna.

Az alperes a kezelőorvos által okozott kárért a Ptk. 348. §-ának (1) és 339. §-ának (1) bekezdései alapján tartozik felelősséggel, mert a kórház orvosainak mulasztásával okozati összefüggésben érte a felperest kár.

A felperes a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése szerint bizonyította, hogy a betegségével összefüggésben 727 380 Ft útiköltsége, a három pár gyógyharisnya és a fásli beszerzése miatt 28 900 Ft, míg a lakásába felszerelt kapaszkodók és hozzátartozó biztonsági eszközök miatt 108 680 Ft, mindösszesen 864 960 Ft költsége merült fel, amelynek és középárányos kamatainak a megfizetésére az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest.

Az alperes a felperesnek az egészséghez, mint személyhez fűződő jogát jogellenesen és felróhatóan megsértette, aminek következtében a felperesnek nem vagyoni hátránya keletkezett. A károkozás következtében előállt körülményváltozásokat kellett együttesen gondos mérlegelés alá venni, és mindezen szempontok alapján meghatározni, hogy a hátrányok elviseléséért megközelítőleg milyen összegű kompenzáció illetheti meg a károsultat. A felperest a fentebb részletezett egészségkárosodás érte, amelyek miatt a baleset előtt folytatott zöldség-gyümölcs kiskereskedői vállalkozást nem tudja továbbvinni. Korábban szeretett horgászni, tudott autót vezetni, amely tevékenységektől elesett. Egyik gyermeke és unokája B-en él, a baleset miatt őket kevésbé tudja látogatni, mert már autót nem vezet és a mozgása a járógép miatt megnehezült. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az ítélethozatali értékviszonyok alapulvételével 6 600 000 Ft szolgál a felperes részére megfelelő kárpótlásul.

Az alperes a pervesztessége miatt köteles a felperesnek perköltséget fizetni és az állam által előlegezett költségeket viselni. A kereseti illeték a felperes személyes költségmentessége és az alperes személyes illetékmentessége folytán az állam terhén maradt.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet részbeni megváltoztatásával mentesíteni kérte magát a felperes 40 % mértékű közrehatása miatt bekövetkezett kár megtérítése alól, illetve a nem vagyoni kártérítés összegét 3 960 000 Ft-ra kérte leszállítani, vagylagosan pedig az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára történő utasítása mellett annak bizonyítatlansága okán. Álláspontja szerint nem került megfelelően értékelésre az, hogy a felperes korábbról meglévő betegségei és az orvosi ellátás késedelme mennyiben befolyásolták a baleset következményeit, amely körülményeknek **dr. Sz. Zs. G.** tanú szerint is jelentősége volt. Kifogásolta az ítélezés alapjául elfogadott **dr. Z.**-féle szakvéleményt, mert az hibaként rótta fel a tetanusz injekció hiányát, ami semmilyen összefüggésben nem volt a felperes ellátásával. Továbbra is jelentőséget tulajdonít a mikrobiológus-szakértői bizonyításnak, amelyet a perben eljárt és e tekintetben nem kompetens szakértő véleménye alapján nem lehetett volna mellőzni. A megítélt nem vagyoni kártérítést eltúlzottnak tartotta figyelemmel arra is, hogy a felperes 86 %-os egészségkárosodása a baleset előtt 67 %-os volt, amely körülmény közrehatott a jelenlegi hátrányok kialakulásában.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján. A felperes álláspontjával ellentétben a korábbi megbetegedéseinek csak annyiban volt jelentősége, hogy a cukorbetegsége miatt antibiotikumos kezelésben kellett volna őt részesíteni, amelynek elmulasztása és az alkalmazott tamponos sebellátás vezetett a gázgangrénás fertőzés kialakulásához, nem pedig a szögbelépés. A mikrobiológus-szakértői bizonyítást szükségtelennek, azt pedig sértőnek tartja, hogy csupán a horgászásban akadályozná őt a mozgáskorlátozottsága.

Beavatkozó csatlakozott az általa támogatott alperes fellebbezéséhez, a nem vagyoni kártérítés összegét maga is eltúlozottnak tartva.

Az ítélet tábla a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének az alperest az okozott kár 60 %-ában marasztaló rendelkezését. Az ítélet tábla a fellebbezést kizárólag a nem vagyoni kártérítés összecszerűsége vonatkozásában találta alaposnak a következők szerint:

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, s abból a nem vagyoni kártérítés összecszerűsége kivételével helytálló jogi következtetésre jutott, amelynek indokaival is egyetértett az ítélet tábla.

Az alperes fellebbezésében írtakkal ellentétben nem volt ellentmondás a perben beszerzett szakvélemények között, s különösen olyan következtetés nem volt levonható azok egyikéből sem, amelynek alapján a felek között kármegosztás alkalmazásának lett volna helye. A szakértők az alperesi jogelőd alkalmazottai részéről szakmai szabályszegést állapítottak meg, amely ugyan büntetőjogi kategória, ám ennek annyiban nem volt jelentősége, hogy a polgári jog a kártérítési felelősség szempontjából a büntetőjoghoz képest szigorúbb: annak megállapításához már a szakmai szabályszegés szintjét el nem érő magatartás is elegendő. Az alperes oldalán tehát a kártérítő felelősséget megalapozó felróható magatartás adott volt, míg a felperes oldalán kármegosztásra okot adó felróható magatartásként a 24 órás késedelem nem volt értékelhető, mert a seb megfelelő ellátása esetén a gázgangrénás fertőzés kialakulása ebben az esetben is megakadályozható lett volna antibiotikumos kezeléssel és a seb drenálásával. Emiatt az alperes felelőssége a jogelődjének alkalmazottja által okozott kárért teljes mértékben fennállt.

A mikrobiológiai szakértői bizonyítás valóban szükségtelen volt, ugyanis nem volt ügyszóképes jelentősége annak a kérdésnek, hogy milyen jellegű organizmus okozta a gázgangrénás fertőzés kialakulását. Megjegyzni az ítélet tábla, miszerint a mikrobiológus szakértő kirendelését az is feleslegessé tette, hogy az iratokból eleve megállapíthatóak voltak az alperes által tisztázni kívánt körülmények, így a következők: a 2007. december hó 29. napi mintavételnél SA, azaz staphylococcus aureus tenyésztett ki, a 2008. január hó 9. napján vett mintából pedig már streptococcus, a 2008. január hó 14. napi mintavételnél aerob és anaerob baktérium nem tenyésztett ki, míg 2008. február hó 5. napján a sebváladék mélyszövetéből vett minta aerob baktériumra pozitív eredményt adott, míg anaerobra nem.

A kármegosztás elvetése következtében a vagyoni kártérítés összecszerűségével erre irányuló fellebbezés hiányában nem foglalkozott az ítélet tábla, a nem vagyoni kártérítés

összege azonban megítélése szerint is eltűzött volt. Ugyan jogilag értékelhető jelentősége nem volt, mégis rámutat az ítéletábla, hogy a felperes a keresetlevél benyújtásakor maga is jóval alacsonyabb összegre, nevezetesen 2 900 000 Ft-ra értékelte az őt ért immateriális hátrányok kompenzálására alkalmas kártérítést, s ennek összegét csak akkor emelte fel, amikor az elmaradt jövedelem iránti követelését már nem érvényesítette, azaz mintegy összevonta ezt a két tételt. A nem vagyoni kártérítés összege mérlegeléssel állapítandó meg úgy, hogy annak mértéke lehetőleg ellensúlyozza a felperest ért hátrányokat amellet, hogy az arányosság és a mértéktartás követelménye is érvényesüljön, s a döntés feleljen meg a hasonló káresetek tekintetében fennálló egységes megítélés kívánalmának is.

Emiatt változtatta meg részben az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján, és a nem vagyoni kártérítés összegét a rendelkező részben írtak szerint leszállította. A megváltoztatott döntés következtében módosultak a pernyertesség-pervesztesség arányai, ezért az alperes által a felperes javára fizetendő perköltség és az államnak külön felhívásra fizetendő előlegezett költség összegét ehhez igazodóan ugyancsak le kellett szállítani, valamint ez utóbbival összefüggésben rendelkezni kellett a letét megváltozott felhasználásáról, mivel az első fokú ítélet rendelkező része rendhagyó módon erre a kérdésre is kitért. A le nem rótt kereseti illeték változatlanul az állam terhén marad részben a felperes személyes költségmentessége, részben pedig az alperes személyes illetékmentessége folytán.

Végezetül megjegyzi az ítéletábla, miszerint tévesen szerepelt az alperes fellebbezésében, hogy a nem vagyoni kártérítés összege után őt az elsőfokú bíróság kamatfizetésre kötelezte, mert amint az ítélet indokolási része tartalmazza, az annak meghozatalakor fennálló értékviszonyokat vette alapul az elsőfokú bíróság, amiért mellőzte a nem vagyoni kártérítés után a késedelmi kamatfizetési kötelezettség előírását.

Az alperes által fellebbezett érték a terhére megítélt 7 464 960 Ft kereseti követelés 40 %-a, azaz 2 985 984 Ft volt, amelyhez képest a fellebbezési eljárásban 2 100 000 Ft-nak megfelelő 70,33 %-ban lett pernyertes. A nagyobb arányban pervesztés felperes a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján köteles az alperes és a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján a beavatkozó javára perköltséget fizetni, amelynek összegét az ítéletábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján határozta meg azzal, hogy a beavatkozó esetében a (6) bekezdésnek megfelelően a kifejtett tevékenységhez igazodóan mérsékelte az ügyvédi munkadíj összegét; a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul. A felperes személyes költségmentessége és az alperes személyes illetékmentessége folytán a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Debrecen, 2011. december hó 15. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, dr. Riczu András sk. bíró

A kiadmány hitelűl:

kiadó